

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Συνιστάμενον ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν εἰς τὸν ὅρον ἑαυτῶν πενηνταετίας καὶ ἐπὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀξιόστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΗΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτήσια δραχμ. 50. Ἐξέμνητος δρ. 28. Τρίμηνος δρ. 15.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγέμετος γράσεια διαντμ. 50.—
Δραμῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗΝ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ—ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐοῦδήτοτα μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Περικλεῖδος ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βασιλειαν

Περίοδος Β'.—Τόμος 32ος

Ἐν Ἀθήναις, 23 Φεβρουαρίου 1925

Ἔτος 47ον—Ἀριθ. 13

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΟ ΔΕΛΦΙΝΑΚΙ

(Μυθιστόρημα τοῦ Λοχαγού DANRIT)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'. (Συνέχεια)

Ἡ αἴτησή του ἔγινε ἰμέσως δεκτή. Κι' ὁ πλούσιος ἔμπορος ὑποδέχτηκε μὲ πολλή χαρὰ τὸν ξένο του, μαζὺ μὲ τὴν ὀρδινάντσα του. Καὶ δὲν ἦταν ὁ μόνος ποὺ χαιρόταν. Ὁ φίλος μας ὁ Παῦλος κι' οἱ δυὸ μικροῦλες τοῦ κ. Ραμπλό, ἡ Λουκία κι' ἡ Ἐρριέτα δὲ χόρταιναν νὰ κοιτάζουν τὴν ὥραλα γαλάζια στολὴ τοῦ κ. Ὠζιὲ μὲ τὸ χρυσὸ σερήτι στὸ μανίκι.

Ὁ Βάρκας τοὺς προξένησε λίγο φόβο, μὲ τὸ πρόσωπό του ποῦχε τὸ χρῶμα τοῦ μπρούτζου. Καὶ καθὼς θέλησε νὰ τοὺς χαμογελάσῃ κι' ἄφισε νὰ φανῇ μιὰ σειρὰ δόντια ἄσπρα ὡς δόντια ἐνὸς μικροῦ σκύλου, οἱ δυὸ μικρὲς ὀπισθοχώρησαν πρὸς τὴν μαμά τους.

Πὺς ὕστερα μαζεύτηκαν ὅλοι γύρω στὸ τραπέζι, κι' ἐκεῖ ὁ Γιώργος Καρδινιὰν γνωρίστηκε μὲ τὸν Παῦλο Ὠζιέ.

Ἡ ἱστορία τοῦ νεαροῦ στρατιώτη ἔκαμε ζωηρὴ ἐντύπωση στὸν ὑπολοχαγό.

Τὴν ὥρα ποὺ ὁ θεῖος Ἐρριέκος διηγόταν ἀπλὰ τὰ κατορθώματα τοῦ Γιώργου, ὁ Ὠζιὲ δὲν ἄφινε στιγμὴ ἀπ' τὰ μάτια του τὸν νεαρὸ στρατιώτη.

— Ἀ! κυρία, εἶπε στὸ τέλος πρὸς τὴν κυρία Καρδινιὰν, πρέπει νὰ ζτε περήφανη γιὰ ἓνα τέτοιο παιδί...

— Ἐχετε δίκιο... ἀλλὰ...

— Ναί, ξέρω! Θὰ μοῦ πῆτε πὺς εἰστε μητέρα. Μὰ ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς πῶ ὅτι ἀπὸ σᾶς ποὺ εἰστε γυναῖκα ἀξιωματικοῦ καὶ ποὺ ἀνήκετε σὲ μιὰ οἰκογένεια ἡρώων, ἡ πατρίδα περιμένει μεγαλύτερη θυσία.

Σκέφθηκε μιὰ στιγμὴ καὶ συνέχισε:

— Ἐρῶ γυναῖκες ποὺ ἡ καρδιά τους εἶναι μεγάλη! Καὶ πρῶτα-πρῶτα τὴν μητέρα μου!..

Ὅλοι ρώτησαν περίεργα τὸ νεαρὸ ἀξιωματικό, κι' αὐτὸς διηγήθηκε τὴν ἱστορία του.

Ἀνῆκε σὲ μιὰ πλούσια οἰκογένεια ἀπ' τὸ Παρίσι, ὅπου κατοικοῦσε μὲ τὴν μητέρα του καὶ τὸν ἀδερφό του Ἀντρέα, τὴν ἐποχὴ ποὺ κηρύχτηκε ὁ πόλεμος.

Ὅπως ὅλοι, στὴν ἀρχὴ περίμεναν κι' αὐτοὶ πὺς οἱ Γάλλοι θὰ νικούσαν. Μὰ ὅταν ἀργότερα ἤρθαν οἱ ἀπαίσιες

εἰδήσεις, ἡ μητέρα τους πρώτη ἔσφιξε τὴν καρδιά της καὶ τοὺς εἶπε:

— Παιδιά μου, τώρα πὰς δὲν εἶναι πόλεμος γιὰ κατακτήσεις. Ἡ πατρίδα κινδυνεύει.. Δὲν ἀνήκετε πὰς σὲ μένα, ἀλλὰ σ' αὐτή. Πηγαίνετε, μὲ τὴν εὐχή τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ δικὴ μου!

Ἡ νεώτερη αὐτῆ Σπαρτιάτισσα φίλησε τὰ παιδιά της καὶ τὰ ξέβαλε ὡς τὸ σύνταγμά τους. Ὑστερα ἔμεινε μόναχὴ της.

Τὰ δυὸ ἀδέρφια πολέμησαν στὸ Σεδάν, ὅπως κι' ὁ Γιώργος Καρδινιὰν. Ὁ Ἀντρέας πληγώθηκε ἐπικίνδυνα, μὰ ὁ Παῦλος μὲ ὑπεράνθρωπους κόπους κατάφερε νὰ τὸν σώσῃ καὶ νὰ τὸν μεταφέρῃ στὸ Βέλγιο. Ἐκεῖ τὸν ἄφισε σ' ἓνα νοσοκομεῖο καὶ γύρισε στὴ Γαλλία. Ἐνακατατάχθηκε καὶ πῆρε τὸ βαθμὸ τοῦ ἀνθυπολοχαγού.

— Ἄν ἔκαναν ἔτσι ὅλες οἱ μητέρες!.. εἶπε ὁ ἀξιωματικὸς τελειώνοντας τὴ διήγησή του.

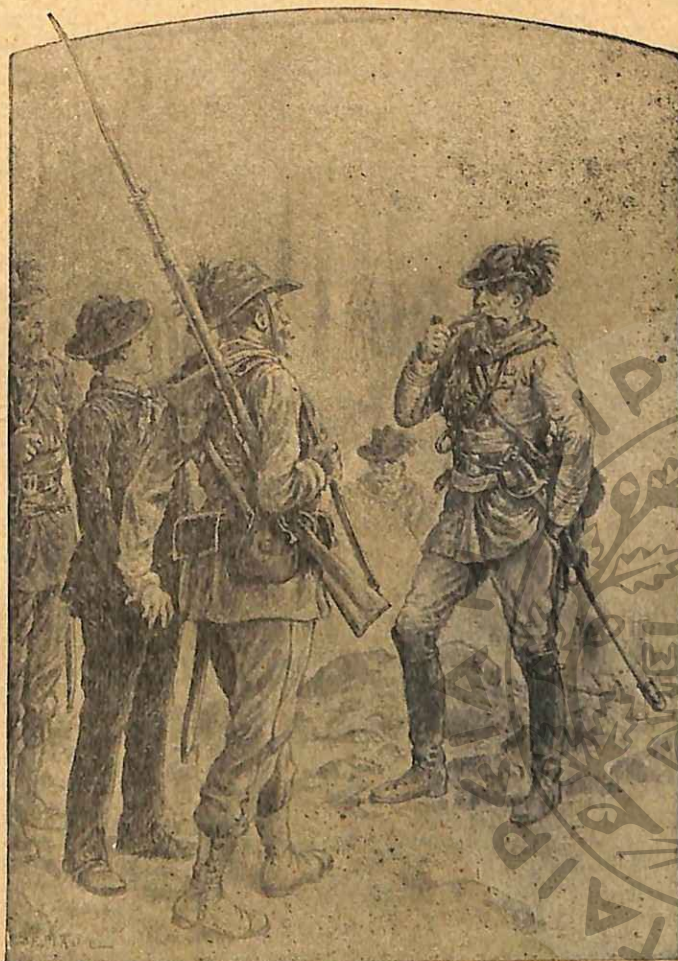
Ἀκολούθησε σιωπὴ. Μὰ ξαφνικὰ, ἓνας διαβολικὸς θόρυβος ἔφτασε ἀπ' τὸ μαγειριό.

Τι ἔτρεχε; Ἡ μαγείρισσα ἔτρεξε τρομαγμένη κι' ἔδωσ' ἐξηγήσεις.

Ὁ Βάρκας, ὁ ἀράπης, ἔκανε ὅλη τὴ φασαρία. Εἶχε καλοφαί, εἶχε καλοπιτὴ, λησμονώντας, σὰν καλὸς Μουσουλμάνος, τὴς ἐντολὰς τοῦ Κορανίου, κι' εἶχ' ἔρθει στὰ κέφια μιὰ χαρά.

Τότε τοῦ κατέθηκε μιὰ παράξενη ἰδέα· ξεκρέμασε μιὰ κατσαρόλα καὶ μιὰ κουτάλα καὶ χτυπώντας τα ρυθμικά, ἄρχισε νὰ χορεύῃ μὲ τὴν ἀλλόκοτη αὐτὴ μουσικὴ, τραγουδώντας δυνατὰ:

Γιαλελέλι, λέλι, λέλι...
Χοροπηδοῦσε σὰν τρελλὸς καὶ στριφογύριζε σὰ διάβολος. Δὲ σταματοῦσε παρὰ μόνο γιὰ νὰ ἀφίση τὴν ἐχθρική αὐτὴ ἀναφώνηση:

«Μὲ ἐδήγησαν μπροστὰ στὸ διοικητή.» (Σελ. 89 στ. β')

— Κόψι κεφάλι Πρώσο! Η Ζοζεφίνα τρώαζε κι' έτρεξε να ειδοποιήσει τόν ανθυπολοχαγό.

Μόλις παρουσιάστηκε ο αξιωματικός, ο Άράνης συνήλθε άμέσως, σαν να το έκαμαν ψυχρούς. Ο Ώς έπαισε να κοιμηθώ, με την ύπνοχρηση πώς θα τόν τιμωρούσε όπως του άξιζε.

Όταν τελείωσε κι' αυτό το έπεισόδιο και ξανάρχισε ή συζήτηση, ο Γιώργος είπε στον ανθυπολοχαγό:

— Κύριε ανθυπολοχαγέ, με πέρνετε μαζί σας;

Ο αξιωματικός δίστασε ένα δευτερόλεπτο.

— Μ' δλε μου την καρδιά! είπε ύστερα, προτείνοντας το χέρι στο Γιώργο.

— Καί γώ, ανθυπολοχαγέ μου, θα είμαι περήφανος να ύπηρετήσω στο σχολείο σας.

— Μά, παιδί μου! διαμαρτυρήθηκε ή κυρία Καρδινιάκ. Το παιδί σου τό ξεχνά;

— Τώρα είμαι καλά, μητέρα, άπάντησε ο Γιώργος. Βελζίζ έλεύθερα. Όσο γι' αυτό, μή φοβάσαι! Αύριο φεύγω. Δείξε την καρδιά σου όπως θέλεις.

— Άλλωστε, κυρία. φεύγω κι' εγώ μαζί του. Θα το κρατώ εγώ το γιλιό του.

Ήταν ο Μοχίλοφ.

Ο Παύλος Ώς έγύρισε και κοίταξε τόν γερό Ρώσο και είπε:

— Κυρία, θα πάρω μαζί μου και τὰ δυό παιδιά. Πώς λέγεται ο νέος;

— Μοχίλοφ!

— Μά αυτό είναι όνομα Ρωσικό.

— Μά ναι, Ρώσος είναι!

Κι' ή κυρία Καρδινιάκ διηγήθηκε σύντομα πώς ο μικρός Μουζίκος είχε μπει στην οικογένεια Καρδινιάκ.

Τήν ίδια μέρα, ο φίλος μας κατατάχθηκε στο τάγμα τών Άλγερινών και την επομένη πορεύεται προς το Μπεζανσόν.

Ο Παύλος Κουτουριέ είχε παρακαλέσει να τόν πάρουν κι' αυτόν μαζί. Μά ο θεός του σταθηκε άλύγιστος στην άρνησή του. Κι' ο μικρός είδε με σφιγμένη καρδιά την άλλη μέρα, το τάγμα τών Άλγερινών να χάνεται μέσα στον συνεπασμένον όρίζοντα.

Στις 15 Ίανουαρίου 1871, το πρωί, το τμήμα του Παύλου Ώς είχε βγή για άναγνώριση στη δεξιά πλευρά της Γαλλικής στρατιάς, αντίκρυ στο Μπελιάρ.

Γύρω ήταν άπλωμένη πυκνότατη έμυλη κι' ο ανθυπολοχαγός είχε συστήσει στους άνδρες του μεγάλη προσοχή, γιατί ο έχθρος ήταν πολύ κοντά.

Οι Άλγερινοί βάδιζαν άπ' τις δυό μεριές του δρόμου και κρύβονταν όσο μπορούσαν πιά καλά.

Είχε άπαγορευθώ να πυροβολήσουν

χωρίς διαταγή. Ο Γιώργος Καρδινιάκ, με τό όπλο του έτοιμο, άκολουθούσε από κοντά τόν Βάρκα. Πίσω του έρχόταν ο έρηνικός Μοχίλοφ, μ' ένα ραβδί στο χέρι και με τό σάκκο στη ράχη.

Στό δρόμο ξεχώριζε ή σιλουέτα του Παύλου Ώς.

Ξαφνικά, πίσω από μιá δεντροσυστάδα, άντήχησαν πατημασιές και φανερώθηκαν μερικές άόριστες μορφές.

— Άλτ! διέταξε σιγά ο ανθυπολοχαγός. Πρηνηδόν!

Οι άνδρες ύπάκουσαν. Μά την ίδια στιγμή μιá σφαίρα πετιέται άπ' τη δεντροσυστάδα και τό φέσι του Βάρκα κάνει φτερά.

Ά! ο Άλγερινός είχε θυμώσει. Σηκώνει τό όπλο, σημάδεύει κι' άρχίζει τουφεκίδι. Το κάκου ο Ώς φώναζει:

— Μή ρίχνετε! Είναι δικοί μας!

Ή-αν στρατιώτες του μεταδατικού. Μά ο Βάρκας δέ μπορούσε να τό χωλέψει.

— Παράξενο πράγμα! έλεγε. «Μεταδατικό» χτυπούνε «Άλγερινοί», Άλγερινό χτυπούν Μεταδατικό! Άλλάχ! Άλλάχ!

Ο Ώς κι' ο Καρδινιάκ δέ μπόρεσαν να μη γελάσουν με την άγανάκτηση του Βάρκα. Εύτυχώς πού όλοι αυτοί οι Άλγερινοί δέν ήταν καλοί σκοπευτές, κι' έτσι δέν έγινε κανένα δυστύχημα.

Ή πορεία ξανάρχισε, μαζί με μιá μικρή έλίχνη πουχ' έρθει. Σε λίγο, σφαίρες πρωσιές αυτή τη φορά σταματούσαν τούς φίλους μας.

Ο Ώς έδωσε οδηγίες στους άντρες του και διέφυγε τη συμπλοκή με τόση ψυχραιμία, ώστε, ως τό βράδυ είχε πάρει σχεδόν τό μισό Μομπλιάρ. Οι Γερμανοί είχαν άδειάσει τὰ μισά σπίτια.

Μά κάθε ρόδο έχει και τ' άγκάθια του. Στην αρχή της συμπλοκής, ο Γιώργος Καρδινιάκ δέχτηκε μιá σφαίρα στον ώμο. Και τό βράδυ εκείνο, μέσα σε μιá καλύδα, πύχε μεταβληθώ σε πρόχειρο χειρουργείο, ο φίλος μας άντίκρυσε ξαφνικά τόν Πέτρο Μπερτινύ, πού τόν είχε ειδοποιήσει ο Ώς.

Τό τραύμα δέν ήταν σοβαρό, μά βέβαια έμπόδιζε τό μικρό έθελοντή να έξακολουθήσει κι' αύριο τη μάχη. Γιαυτό ο Πέτρος τόν βρήκε να κλαίη κοντά στον Μοχίλοφ και τό Βάρκα, πού κάθονταν στο πλάι του.

— Δέν είμαι τυχερός, Πέτρο! είπε στον ξάδελφό του. Δυό τραύματα μέσα σε τόσο μικρό διάστημα, είναι άπίστευτο!

— Κάνε ύπομονή, είπε ο Πέτρος. Αύριο θα σου φέρουν τό στρατιωτικό μετάλλιο!.. Ο στρατηγός Βουρβακί μου τό ύποσχέθηκε. Τόν ανθυπολοχαγό σου πρέπει να ευχαριστήσης. Μόλις τελείωσε ή συμπλοκή, έτρεξε στο έπι-

τελειό και ζήτησε για σένα αυτή τη άμοιή. Γνωρίζει τόν στρατηγό κι' άναφορά του έγινε δεκτή άμέσως.

Όπτε ή μέρ' αυτή ήταν για τό Γιώργο, μέρα δόξας και περηφάνειας. Μά χαρά του έδωσε, γιατί την ίδια μέρα ο στρατηγός Βουρβακί άναγκάστηκε ναφήσει την ιδέα να κυριέψει τό Μομπλιάρ, και νάρχισε την ύποχώρησή. Τί άλλο μπορούσε να κάμη με στρατιώτες έξαντλημένους και έίχως πολλή μόρδια;

Ή ύποχώρηση αυτή, σε κανονικές περιστάσεις θα ήταν δύσκολη. Τήν έπαιχε εκείνη, πού τό χιόνι ήταν ψιγά ένα μέτρο, ή ύποχώρηση του στρατού Βουρβακί ήταν ένας ήρωισμός τρυφικός, πού θυμίζει την ύποχώρηση τού Ναπολέοντος στη Ρωσία.

Ο Γιώργος δέ θέλησε να μείνη στο χειρουργείο και να πέσει αίχμαλτος των Πρώσων.

Με τό ξεψύχη χέρι κρεμασμένο άπ' τόν ώμο, άκουμπώντας στο Μοχίλοφ, έκατό πρώτο μέρος της πορείας με τὰ παιδιά, μ' όλο πού ύποφερε τρομερά.

Και την επομένη, οι δυ άμεινε τόν άφισαν. Έπεσε σχεδόν λιποθυμώσμενος στην όχθη του δρόμου. Ο άξιωματικός άναγκάστηκε να τόν άφίσει. Μόνο τὰ κινητά χειρουργεία μπορούσαν να τόν περιμαζέψουν.

Άλλοίμονο! Τὰ χειρουργεία, άφισαν τὰ ξεψυχισμένα άλογα τούς στούς χτυπημένους δρόμους. Οι άντρες είχαν χάσει τό ήθελό τους. Οι γιατροί, μ' ή την άφοσίωσή τους, δέ μπορούσαν να βγάλουν πέρα.

(Άκολουθεί)

ΚΑΛΟΣΥΝΗ

Ήλιος βγήκε, μες στις παγωνιές, και γέλανε φως οι γειτ νιές, κι' άστράφταν τὰ τέλ α, οι βελονιές, στα ήλιωκα χαγιάτια, σις γωνιές.

Χάραξαν, σιμά κι' άλαργινά, παστρικά λιθόστρωτα, στεγνά, κι' έδειξαν οι ράχες οι γλαυκές και τις πιά κρυφές τους χαρακιές.

Κι' έφεξαν οι άπαινιτες ποδιές, κι' οι φτωχές, οι άπόμερες καρδιές, κι' ήθε μεσ' τιά φέγγη τὰ γλωμά οδθρος πρώτης άνοιξης σιμά!

Ήλιε, πού άπ' την ήμερην αυτή στη γλυκειά σου άνάφωση έχεις βγή έστεινε τις πέτρες τις λευκές, τις γριούλες τις ραχητικές!

Φίλητε πολύ, μ' ήμια φιλιά, χείλια δωδεκάχρονα, μαλλιά, πού έδωσαν ή άρρώστια και βαστά στο σκληρό προσέκεφαλο σφίχτά,

κι' όνειρα, πού βιάζονται, ήμερά, ν' άναδύσουν τ' άπ' τους φτερά, και να δ' αλυθούν μεσουρανιές δίχως να τό ζωή ίσκιος κανείς. Μέρωσε την κρύα, τη μοναχή, την πολύ άκατάδεχτη ψυχή!

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑ

ΚΑΡΑΒΙ

Πάει τό καρβι, χάνεται σιγά, πέρ' άπ' τον καρβι, Σάν όραμα πού σβεί, κι' εγώ να τό κοιτώ δέν παύω, Με τέτοιου ποθού δύναμη σά να γυρεύω πίσω, Με τη ματιά μου, τάρκισβ το πλοίο να τό γυρίσω

(Από «Τα Τραγούδια μου»)

ΜΑΡΙΑ ΖΑΜΠΑ

ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΥΔΙΑ..

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΒΑΠΟΡΙ

Μέσ' από τὰ κρουσταλλογάλανα του πέλαγου ούρανοθέμελα, πολλές φορές οι νησιώτες τόν είδανε να βγαίνει τόν καταμαυρο τόν καπνό.

Μά πρώτος τότε πρωτόειδε στο έξάγναντο νησάκι, —πέρα κατά τό Μυρτιό έξεί και πέρ' από την Πιραπόλα, τό λειβαδόνησο, —πρώτος τότε πρωτόειδε ο μπάρμπα Δινάρδος, ο πρωτομάστορης, καθισμένος προς τὰ σ' αλοπάτια του

φαναριού του λιμανιού, να πάρη λίγη άνάσα, στο γρεγαλάκι άγνάντια, καταϊδρωμένος, όλημερα κάτου από τόν ήλιο βιάζοντας άχνάρια, για να σκαρώση τό τρεχαντήρι του γαμπρού του, του έχτου γαμπρού του, πού του τόταζε προικιό, άσπερο, ξαρμάτωτο, μά ο πατέρας θάν του τό χάριζε, σωστή νυφούλα, έτοιμο για σ' αλάρισμα.

Πρώτος τότε πρωτόειδε, στο έξάγναντο νησάκι, τό μαύρο, τόν καταμαυρο καπνό, ο μπάρμπα Δινάρδος ο πρωτομάστορης του Ταρσανά (!).

Και φορεσε τὰ ματογυάλια του, κι' έβαλε τό χέρι του, ύστερα τὰ δυό του χέρια, τη μιá παλάμη σιμά στην άλλη, πάνου από τὰ ματέφρυδά του τὰ πυκνά και, σαν του ξαφνιασμένου δεισιδαίμονα, πού μεσάνυχτα, ξαφνικά, στού στοργυλοφέγγαρου τη φεγγαβολή, άντικρύζει κάτι, σαν κυπαρισσιού κορμωστασία, ν' ά' εδάλνει στού αίθέρα τὰ φωτερά πλάτια, έτσι τό κορμί του άνασηκώθηκε σύσσωμο τρέμοντας. Και κοιτάζει ο γέρο πρωτομάστορης, κοιτάζει, και ή όψη του σδύνει και οι τρίχες του φρίσσουν. Κοιτάζει...

— Τί τάχατες νάνε μέσ' από τό ούρανοθέμελο, τί νάνε τάχατες εκείνο, ο καταμαυρος εκείνος καπνός;

Και άνεβαίνει, όλο άνεβαίνει, έτσι ξετυλίγοντας τό καπνόκορμο είναι του άτέλειωτο. Και λές, πώς όλοένα κάτι στη βαθυγάλανη σκέπη τ' ούρανο άνοίγει και δέχεται τό ξετύλιγμά του και πάλι ξετυλίγεται... όλοένα.

— Ά, είναι Τελόνιο!.. Άν δέν έπιασ' όλάκερη φρεγάδα φωτιά... Χωρισάλλο φωτιά... Μά να το! να το! Τελόνιο! καπνός ο Δελμόνας, ίσκιος ίσκιος και μαυρέφηλος μήτε σκοπιέται! είναι ο...»

1 Ταρσανάς = Ναυπηγείο.

Και ο μπάρμπα-Δινάρδος, σύγκορμα λαχανιάζοντας, σταυροκοπήθηκε.

Και ο καπνός τρέχει, φεύγει κατά τό γρέγο και πάει πάει, όλοένα πάει, πάντ' ίσκιος, όλοένα τρέχει...

Και ο άγέρας έ' άντιος, μά πραγμαλός όσο δέν παίρνει μήτε βαρκούλας φλοκάκι...

Πώς εκείνος πάει;

Και τούρχεται του γέρο-Δινάρδου κάτι σαν κρύος ιδρώτας.

Και θέλει να σταυροκοπήθω, μά δέν μπορεί να πάρει μήτε άνάσα' δοκιμάζει να σηκώση τό χέρι του, να κατεβάση

τό δεξί του, να δέσει τὰ τρία του δάχτυλα, τίποτε; σαν πετρωμένος; και τρέμει. Λίγο άκόμα... πέφτει χάμου...

Τήν άλλη μέρα όλοι στο νησί, και άγοντας τόν πρωτομάστορη του Ταρσανά, έκηεύανε, λές, του νησιού την Εύτυχία, πού ο Άτμός του την πήρε, την έσβαίνωσε στού τσακισμένου του άρμενου τό ρημαγμένο τό πανί, και την έθαψε, την έθαψε βυθιά στο περήφανό του ως τότε, λιμάνι, του κηκότχου πιά νησιού τους...

Ήτανε τό πρώτο βαπόρι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Δ.

ΑΥΓΑ ΚΑΙ ΠΟΥΛΑΚΙΑ

Τί γρήγορα πού συνήθισαν τό καινούργιο σπιτάκι τους και τί ευχαριστήμενοι πού φαινόταν εκεί μέσα ο Ευπηγήτης κι' ή Πουλάδα! Τό βράδακι, μόλις τούς έσπρωχνε λιγάκι προς τὰ εκεί ή Μαρίτσα, για να τούς θυμίση πώς ή-αν ώρα να μοζευτούν, έμπαιναν και κούρνιαζαν ευθύς. Και τό πρωί πάλι έβγαιναν, και γύριζαν στην αυλίτσα, κι' έτρωγαν τούς σπόρους πού έβρισκαν έδω κι' εκεί. Πάλι όμως, τό ταχυικό τους γεύμα μέσα στού σπιτάκι τό έκαναν, γιατί εκεί, σε μιá ιδιαίτερη θέση, τούς έθριχναν τό καλαμπόκι, τό κριθάρι, τό πίτουρο, τις φλινδες κι' οι άλλο έχαν για τὰ πουλιά.

Μιά μέρα, ή Πουλάδα κακάρισε τόσο δυνατά και τόσο αλλοιώτικα, πού ή Μαρίτσα, άκούγοντάς την, προΰα γέλασε κι' έπειτα φοβήθηκε μην έπαθε τίποτα. Έτοιξε λοιπόν στο κοιτέσι να ιδώ. Κι' είδε, εκεί δίπλα στο φόλο, έν' άλλο αυγό φρέσκο και ζεστό. Ή Πουλάδα είχε γεννήσει και γι' αυτό κακάριζε τόσο δυνατά. Σά να τούς φώναζε: «Ελάτε, ελάτε να ιδήτε τί ώραίο αυγό πού έκανα!»

Από τότε, ή Πουλάδα γεννούσε καθεμέρα. Και στο πανέρι εκείνο με ταχαρα, πού ήταν να πούμε ή φαλιά, ταυρά πληθύναν όλοένα. Καμμιά φορά έπαιοναν κανένα και ιδωηνά για τη Μαρίτσα ή της τό χτυπούσαν με ζάχαρη και τό άνακάτευαν με τό ζεστό της γάλα. Αυτό δέν γινόταν συχνά, γιατί, καθώς είπαμε, ταυρά της Πουλάδας τό ήθελαν για να βγάλουν πουλάκια κι' αγοράζαν άλλα απέξω για να τρώνε. Έπειδή όμως ταγορασά αυγά δέν ήταν πάντα τόσο πολύ φρέσκα, της ώρας, ή μητέρα της Μαρίτσας είπε ναγοράσουν κι' άλλες δογινδες, για να τούς γεννούν.

Αγοράσε λοιπόν άλλες τρεις: Μιά μαύρη, πού ή Μαρίτσα την έβγαλε Άραπίτσα' μιá κάτασπη πού όνομάστηκε Χιονούλα' και μιá παρδαλή, πού την είπαν Καναβουράτη. Ο Ευπηγήτης τις καλοδέχτηκε όλες, χαρούμενος πού μεγάλωνε έτσι ή οικογένειά του, και τις φίλενε, τις περιποιόταν και τις υπερασπιζόταν όπως και την Πουλάδα.

Τρεις φορές την ήμερα, ή Μαρίτσα τις τάιζε. Κάθε πρωί, βοηθούσε την Κατερίνα στο καθάρισμα του κοιτετιού. Και με τό χέρι της μάζευε ταυρά πού γεννούσαν και τάβαζε σ' ένα καλάθι, όχι όλα βέβαια, αλλά δου της έλεγε ή μαμμά της πώς χοιιάζονταν για τό σπιτί.

Τί ευχαρίστηση να μαζεύη κανείς αυγά άπ' τό κοιτέσι της αυλής του!

(Άκολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΙΚΑΙ ΗΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΞΥΝΕΧΙΖΩ και τελειώνω την προηγούμενη. Καθώς είδαμε και, οι λέξεις που προβάλλει ο καλός μας Φουτουριστής, για να υποστηρίξει πως η γραπτή μας Δημοτική δεν έννοείται απ' αυτούς που τη διαβάζουν, είναι: α', λέξεις που λέει πως δεν τις καταλαβαίνει, μα που τις καταλαβαίνει βεβαίως, (όξου, πινέμο, κλινάρι) και β', λέξεις που μπορεί αλήθεια να μην τις ξέρει, μα που έπρεπε να τις ξέρει ή που χρωστάει να τις μάθει σαν Έλληνας, (θυμητικό, αναπάντεχο, διαφεντεύω). Κι' είναι πάλι: α', λέξεις παρμένες από τη ζωντανή, την δμλουμένη σήμερα γλώσσα ή κι' από την πιο παλιά Δημοτική, τη μεσαιωνική, (πνέμα, όξου, κλινάρι, διαφεντεύω) και β', λέξεις σύνθετες, φτιασμένες από λογοτέχνη, (πατριόδοχαρη). Και τέλος είναι: α', λέξεις της Νεοελληνικής, από το μεσαίωνα και δώθε, (όλες οι παραπάνω) και β', λέξεις αρχαίες, ευνόητες και σήμερα από τη ρίζα τους αλλά με δημοτικό τύπο, (άφραστη).

Ε, λοιπόν! οι λέξεις αυτές είναι απ' όλα τα είδη των λέξεων που αποτελούν τη σημερινή γραπτή, τη λογοτεχνική μας γλώσσα. Όλες ελληνικές, καμμιά ξένη. Άλλες σημερινές, άλλες μεσαιωνικές, άλλες αρχαίες αλλά συμμορφωμένες. Κι' άλλες πλασμένες από λογοτέχνη, από ποιητή, με γνωστά συνθετικά, κατά τον τρόπο που κάνει κι' ο λαός τα σύνθετά του. Και ρωτώ: Όλες αυτές τις λέξεις οι Έλληνες δεν τις έννοουν ή δεν πρέπει να τις έννοουν; Μήπως παντού κι' η μητρική γλώσσα δεν σπουδάζεται; Ποιός συγγραφέας, ποιός ποιητής, γράφει με τις λέξεις μόνο που μπορεί να ξέρει ο αναγνώστης του, και μάλιστα ένας αναγνώστης νέος και... Άθηναίος; Γράφει με τις λέξεις που ξέρει, που βρίσκει, που φτιάχνει ακόμα αυτός. Κι' ο αναγνώστης του, όσες δεν ξέρει, όσες τις μάθει. Άς τις μάθει κι' αυτός ψάχνοντας, διαβάζοντας, ρωτώντας. Κι' όταν μεθαύριο θάχουμε και Λεξικά της Δημοτικής, ός ανόλογη το λεξικό του.

Το ίδιο δεν κάνει κι' ο Άγγλος, κι' ο Γάλλος, κι' ο Γερμανός αναγνώστης; Ή νομίζετε πως εκεί πέρα οι άνθρωποι μαθαίνουν απ' τη μάνα τους όλες τις λέξεις που άπαντούν στους συγγραφείς τους, παλιούς ή νέους; Έχετε λάθος! Μια λογοτεχνική γλώσσα, οποιαδήποτε, πάντα με κάποιο κόπο καταλαβαίνεται στην έντέλεια. Πολλές φορές μούτυχεμένα να μιλώ με Γάλλο και να μετα-

χειριστώ μια γαλλική λέξη που δεν την ήξερε κανείς, γιατί εγώ, πιο γραμματισμένος απ' αυτόν, την άπαντησα σ' ένα βιβλίο και την έμαθα απ' το Λεξικό.

Επειτα δεν συλλογίζεστε κι' έν άλλο; Η Δημοτική μας τώρα πρωτογράφεται, τώρα μορφώνεται, και φυσικά οι λέξεις της, οι φράσεις της, και μερικοί τύποι της ακόμα, δεν μπορεί να είναι τόσο γνώριμα πράγματα σε όλους, — και μάλιστα στα παιδιά των πόλεων και των καλών σπιτιών που δεν έχουν πολλή σχέση με το λαό — όπως θα είναι μετά πενήντα ακόμα χρόνια. Χρειάζεται λοιπόν περισσότερος κόπος και προπάντων περισσότερη καλή θέληση για να καταλαβαίνει κανείς. Κι' ακριβώς η καλή αυτή θέληση έλειπε από κείνους που ρώτησε ο Φουτουριστής και του είπαν πως δεν ξέρουν το πινέμο, το θυμητικό και το κλινάρι. Τά ήξεραν, τα καταλάβαιναν πολύ καλά. Άλλά φίλοι, φαίνεται, της Καθαρεύουσας κι' έχθροι της Δημοτικής, έκαναν τον άνηξερο όπως τον κάνουν συχνότατα αυτοί.

Τι τα θέλετε! Άπό τη στιγμή που πειστήκαμε, για χίλιους δυό λόγους, — τον ένα σπουδαιότερο απ' τον άλλο, — πως έπρεπε να φήσουμε την καθιερωμένη Καθαρεύουσα και να γράψουμε την άσυνείληστη Δημοτική, έλ' αυτά ήταν επόμενα. Επόμενο και να μη την γράφουν στην αρχή όλοι καλά, είτε από άγνοια, είτε από άκαλαισθησία, είτε από υπερβολή ζήλου, είτε κι' από παλαβωμάρα. Σ' όλες δα τις γλώσσες, υπάρχουν καλοί και κακοί συγγραφείς, δόκιμοι κι' άδόκιμοι. Μοῦ φαίνεται λοιπόν πως για να κρίνει κανένας πόσο αξίζει μια γλώσσα, τους καλούς, τους φρόνιμους, τους δόκιμους συγγραφείς πρέπει να κοιτάζει, κι' όχι τους κακούς, τους άδόκιμους ή τους παλαβούς, που γράφουν τα... άκατάλαβίσιμα. Μήπως τέτοιους δεν είχε και η Καθαρεύουσα; Τό ζήτημα είναι: ποιόν καταλαβαίνει κανείς καλύτερα: ένα δόκιμο καθαρευοσιάνο ή ένα δόκιμο δημοτικιστή; Ορίστε, σάς αντιγράφω έδω λίγες γραμμές στην τύχη από ένα βιβλίο του Παγανέλη, που θεωρείται ένας από τους καλύτερους πεζογράφους της Καθαρεύουσας:

«Ότε άνεχώρησα μετά του Ιερέως εκ της πλατάνου, ήτο πλέον νύξ. Καθ' έδδόν χωρικάι μητέρες με τα άσθενή νηπία των έν ταίς άγκάλαις, άνέστελλον τον γέροντα Ιερέα αίτουσαι εύχας και συμβουλάς παρ' αυτού ως Ιατροῦ, διότι ένόει πρακτικώς πως την θείαν τέχνην, και ως λειτούργου του Ύψίστου...»

Ορίστε άλλες τόσες κι' από ένα βιβλίο του Πολυλά, που είν' ένας από τους δασκάλους της Δημοτικής:

«Ο γέρος μιλούσε με κομμένη φωνή κι' άπόξω μούγγριζε ή άνεμοζάλη, ξε-

σπούσαν άδιάκοπα τάστραπόδρομα, να ήθελαν να στίσουν το θόλο του σπάλου» στις συχνές άστραφίδες, κάθ' δευτερόλεπτο, ο Μιχαήλ μισόδλεπε το Άντωνίου το πρόσωπο νεκροκίτρινο...

Αυτές είναι οι δυό γλώσσες. Και τώρα πητε μου: ποιός ξένος ή ντόπιος, ποιός μεγάλος ή παιδί, δεν θα έβρισκε το δεύτερο αυτό κείμενο τόσο φυσικό τόσο ζωντανό, τόσο καταληπτό από το καθένα, όσο άφύσικο, τεχνητό, άκατάληπτο και σχεδόν νεκρό το πρώτο. Δεν είναι, βλέπετε, μόνο οι λέξεις που ξεχωρίζουν τις δυό γλώσσες; Είναι προπάντων οι τύποι. Και μόνο το δεύτερο κείμενο έχει τύπους ζωντανούς. Έννοια σας κι' οι ξένοι που επικαλέσθηκα κι' ο Φουτουριστής, δεν γελιούνται. Καλύτερα κι' από μάς ξέρουν αυτοί ποιά είναι ή ζωντανή μας γλώσσα, ποιά μιλεί κι' έννοει ο λαός μας, και ποιά φτιάχνουν οι λόγιοι, ξεθάβοντας από αρχαία βιβλία λέξεις και τύπους νεκρούς. Οι ξένοι! Μα νομίζετε πως δεν έρχονται και στην Έλλάδα, δεν ξέρουν τί γίνεται δώ και δεν τριγυρίζουν τις χώρες μας και τα χωριά, ίσια-ίσια για να σπουδάσουν τη ζωντανή γλώσσα; Ός και φωνογράφο παίρνουν μαζί τους για να είναι βέβαιοι για τη γνήσια προφορά. Κι' άν ο Φουτουριστής πήγαινε σε κανέν απ' αυτούς να του καταγγείλη ως άνόμοπαρχτη τη γραπτή μας Δημοτική, λέγοντας πως αυτός δεν άκουσε ποτέ του «όξου», ο ξένος γλωσσολόγος εύκολότατα θα τον έκανε να τάκουση με το φωνογράφο. Ή αλήθεια όμως είναι πως θα γελοῦσε πάλι ο ξένος με τους Έλληνες αυτούς, που ίσχυρίζονται πως δεν καταλαβαίνουν... τη γλώσσα τους!

Και τώρα στο ύστερόγραφο. Ο καλός μου Φουτουριστής είδε στο θέατρο τον «Πειρασμό» μου και τον έθαύμασε. Άλλά για να τον θαυμάση, θα πή πρωτα-πρώτα πως τον κατάλαβε. Πως κατάλαβε όμως ένα έργο που δεν έχει παρά λέξεις όμοιες κι' άπαράλλαχτες μ' εκείνες που άράδιασε ως «άκαταλαβίστικες»; Γιατί κι' ο «Πειρασμός» στη Δημοτική είναι γραμμένος, εκτός από μερικές φράσεις που... κοροϊδεύουν λίγες την καθαρευοσιάνικη όμιλία. Ίσως θα μου πη: Τόν άκουσα, δεν τον διάβασα. Λοιπόν ναί, αυτό είναι σωστό. Σήμερα ή Δημοτική έννοείται πιο εύκολα με τ' αυτό παρά με το μάτι. Άλλά εγώ πάλι λέω: Μια γλώσσα που την καταλαβαίνει κανείς τόσο όταν την άκούει γρήγορα θα συνειθίση να την καταλαβαίνει κι' όταν τη βλέπει γραπτή. Κι' αυτή ίσα-ίσα είναι ή ζωή της. Γιατί με τις νεκρές γλώσσες συμβαίνει ακριβώς το έναντίο...

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΙ COLOMBE
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'. (Συνέχεια)

Είδε κι' ένα μεθυσμένο που τρίκλιζε και λίγο έλειψε να πέση πάνω στη Μαρίκα. Είδε ακόμα τρία βρωμόπαιδα που μάλωναν κι' έλεγαν τόσο άσχημα λόγια, που τράβηξε τη Μαρίκα για να μην άκούση.

Άλλά γιατί έκαναν τώρα έντύπωση στο Γεροθωμά πράγματα τόσο συνειθισμένα στη γειτονιά του; Όχι βέβαια για τον έαυτό του. Τι τον έννοιαζε αυτόν αν έμάλωναν, αν βρίζονταν, αν μεθούσαν ή αν έκληδαν; Τόν έννοιαζε όμως για τη Μαρίκα. Καταλάβαινε πως τώρα είχε μια ευθύνη, μια μεγάλη ευθύνη για την άνατροφή της κόρης του, καθώς την έλεγε. Κάνει νάκουσε τα μικρά παιδιά και να βλέπουν τέτοια πράγματα; Γι' αυτό έγεινε σκυθρωπός ο Γεροθωμάς. Κι' άφου σκέφθηκε λίγο, κούνησε το κεφάλι του κι' είπε: «Α, χωρίς άλλο πρέπει ναλλάξω κάμαρα. Ή γειτονιά αυτή δεν είναι για τη Μαρίκα μου!»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Κουβάλημα ούλλο όπιτι.

Όταν ή Πετρούλα πήγε στην κάμαρα του Γεροθωμά, κοίταζε δεξιά κι' άριστερά να βρή τόπο να καθήση, αλλά δεν είδε παρά μόνο το κούτσουρο εκείνο που χρησίμευε για σκαμνί. Κάθισε ωστόσο λέγοντας: — Άχ, έσκασα ως να-νεδω έδω πάνω!

Και σκούπισε το μέτωπό της με το χρωματιστό μαντίλι της. Ο Γεροθωμάς είπε στην Πετρούλα πως άποφάσισε ναλλάξη κάμαρα. Κι' ή Πετρούλα το έπιδοκίμασε.

— Έχεις δίκιο, Γεροθωμά μου, του είπε, καλά λές. Ή γειτονιά αυτή δεν είναι για τη Μαρίκα. Κι' ίσα-ίσα που ξέρω ένα καλό σπιτάκι, όχι πολύ άκρι-

βό. Άσε να το συμφωνήσω εγώ, παίρνω τη δουλειά άπάνω μου. Μόνο έλα να με βρής στην Άγορά, να σου πώ... Άλήθεια, κόντεψα να το ξεχάσω. Μάζεψα από κει φτερά και τάφερα της μικρής σου. Της έφερα και σπάγγο να τὰ δέση. Άφου το θέλει, ός τη να κάνη σκουπίτσες και να τις πουλά... Μα για στάσου, είναι νωρίς ακόμα. Και τώρα μπορώ

να πεταχτώ μια στιγμή να συμφωνήσω με την κυρά Παύλαινα. Περίμενέ με, σε μια ώρα θα γυρίσω να σου πώ. Ή Πετρούλα έφυγε κι' ο Γεροθωμάς κάθισε να την περιμένει. Στο άναμεταξύ, ή Μαρίκα έφτιανε τις σκουπίτσες της.

— Τι καλά! έλεγε. Άμα τὰ τελειώσω, θα βρούμε μαζί να τὰ πουλήσω. Θα φωνάξω: «Πάρτε όρατα σκουπάκια που τὰ κάνει ή μικρή!»

Με τόση επιμέλεια εργάστηκε ή Μαρίκα, ώστε όταν γύρισε ή Πετρούλα, της έδειξε με μεγάλη χαρά μια δωδεκάδα σκουπίτσες.

— Πολύ καλά, πολύ καλά! είπε ή Πετρούλα. Καθώς βλέπω, γρήγορα ή μικρή θα κερδίξη όσα θα χρειάζονται για το σπιτικό σας. Εγώ μίλησα με την κυρά-Παύλαινα. Σου νοικιάζει ένα καμαράκι στο σπίτι της και λέει, αν θές, να σου μαγειρεύη κιόλα, να τρώτε όλοι μαζί, ένα έξοδο. Θάχης οικονομία

«Δειπνούς με πολλήν όρεξη...»

έτσι, Γεροθωμά μου. Χωριστά που ή Μαρίκα σου θα τρώη καλύτερα. Και έχει ανάγκη να τρώη καλά, γιατί είναι παιδί. Βάλε τώρα που θα τη νοιάζεται και θα την προσέχη ή κυρά-Παύλαινα. Πάντα μια γυναίκα, βλέπεις, ξέρει καλύτερα από έναν άντρα πως νατρέφεται ένα κοριτσάκι!»

Όλ' αυτά τὰ παραδέχτηκε ο Γεροθωμάς. Κι' άφου συμφώνησαν, ή Πετρούλα του είπε:

— Καλά λοιπόν! Μεθαύριο έρχομαι εγώ και σάς παίρνω με το κάρρο μου. Κοίταξε, Γεροθωμά, μην άγοράσης τίποτα επιπλά αν δεν έρθω, άκουσες; Γειά σας, καλή άντάμηση!

Σε δυό μέρες, ή Πετρούλα με το κάρρο της ήταν πάλι απέξω απ' του Γεροθωμά. Ο γέρος κατέβαζε τὰ πράγματά του κι' ή χωριάτισσα τὰ φόρωνε στο κάρρο της.

Σ' ένα τέταρτο ήταν φορτωμένα όλα: το κουτσό τραπέζι, το κούτσουρο, το σκαμνάκι, οι κουβέρτες κι' ό,τι άλλο

είχε στη φτωχική του κάμαρα ο γέρος. Μόνο το στρώμα, σε κακή κατάσταση, δεν ήταν για να το πάρουν στής κυρά-Παύλαινας.

— Πούλησέ το, Γεροθωμά μου, είπε ή Πετρούλα, κι' έννοια σου, εγώ θα σου φτιάσω καινούργια».

Πούλησαν λοιπόν το άχερένιο στρώμα «για ένα κομμάτι ψωμί» στο γείτονα τον κουρελά και ξεκίνησαν για το καινούργιο σπίτι.

Ή Μαρίκα καθόταν στο μπροστινό μέρος του κάρρου, δίπλα στην Πετρούλα που κρατούσε τὰ γκέμια, και το στοματάκι της δεν έπαυε στιγμή. Γιατ' ή χαρά της ήταν μεγάλη που πήγαινε «καρροτσάδα» σ' άλλο, καλύτερο σπίτι.

Τό σπίτι αυτό βρισκόταν σ' ένα δρόμο παλιό. Είχε τέσσερις-πέντε κάμαρες που ή κυρά-Παύλαινα, χήρα, τις νοικίαζε και ζούσε, φτωχικά πάντα, αλλά ευχάριστα. Δεν ήταν καμμιά γριά τεμπέλα: άγαπούσε την εργασία κι' έπλεκε κάλτσες, έδδομηναπέντε λεπτά το ζευγάρι. Κοντή, άδύνατη, ζωηρή, εύθυμη, ή κυρά-Παύλαινα είχε άσπρα μαλλιά σαν τὸ χιόνι και μεγάλα γυαλιά στα μικρά της μάτια. Πάντα σχεδόν καθόταν σε μια φάβινη πολυθρόνα, κοντά στο παράθυρο, για να βλέπη τί γίνεται κι' έζω,

ένω κοντά της κοιμόταν ή Ψιφίνα, ήσυχο ζωό, φρόνιμο και καλομαθημένο, που ποτέ δεν πείραζε φαί.

Έτσι βρήκαν την κυρά-Παύλαινα, όταν έφθασαν στο σπίτι της ο Γεροθωμάς κι' ή Μαρίκα, όδηγούμενοι από την Πετρούλα. Κι' άφου χαιρετίστηκαν και κουβέντιασαν λίγο, ή γριά πήρε ένα κλειδί κι' είπε του Γεροθωμά:

— Θα σάς δώσω την κάμαρα της κυρά-Κόστανας. Δώδεκα χρόνια κάθισε έδω-μέσα, και θα καθόταν ακόμα αν δεν πέθαινε. Θεός σωρέσ' την! Μοῦ άφησε ή καίμενη έλα της τὰ πράγματα: κι' επειδή εγώ δεν είχα τόπο να τὰ βάλλω, τάφερα στην κάμαρα, όπως ήταν. Άν θέλετε να τὰ βαστήξετε σεις, θα μοῦ κάνετε χάρη.

Όταν άνοιξε μπροστά του ή πόρτα κι' είδε ο Γεροθωμάς την κάμαρα εκείνη με τὰ επιπλά, τὰ φάνηκε παλάτι! Άλήθεια δεν ήταν πολύ μεγάλη, ήταν όμως καθαρή κι' όμορφη.

(Άκολουθεί)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΠΗΓΗ

Αριθ. Έγκρ. 30

Στου βουνού την κορυφή
τρέχει αστείρευτη πηγή
κι' ο διαβάτης που περνά
στο νερό της σταματά.

Τί ακούραστο νερό!
Γάργαρα κατακαλά
Σα ρυάκι δροσερό
και τους μύλους μας γυρνά.

Στου βουνού μέσ' στη σιωπή
μόν' ή βρύση λές μιλεί
και με το κελαϊχμά της
τους διαβάτες προσάλει.

Δοξασμένο Εικοσιένα

ΚΡΙΝΟΥΛΑ

Αριθ. Έγκρ. 20

Ποτέ όνομα τόσο ταιριαστό δεν
έδόθηκε σε πρόσωπο. Ήταν ή
δύση της λευκής και δροσερή, γλυ-
κόφωτα τα ματιά της, και λου-
λουδιόμοιαζε το στόμα της.

Σπάνια έβρισκεις μέσ' σε παι-
γνίδια των άλλων παιδιών. Κά-
ποτε παρασυρμένη έπαιζε κι' αυτή.
Συχνά ξεγλιστρούσεν άθόρυβη και
τροβήσε στο έρημικό μονοπάτι
που βγαίνει στα χωράφια. Έρχό-
ταν ή νταντά της να την ζητήσει
και συσπασμένα τ' άλλα παιδιά
δεν ήξεραν ποιάν απάντηση να
δώσουν. Ύστερα όλα μαζί έτρε-
χαν στα χωράφια. Άναισα σε
άλλα λουλουδιόμοια, χαμένη σ' έκσταση,
καθόταν ή Κρινούλα. Και τα χεί-
λια της άγοσάλευαν καθώς έφι-
θούσε λόγια άγάπης στους λα-
τρεμένους της φίλους, και με άρ-
ρη ή εύχεται μεγάλανε την χλω-
μήν όμοιά της.

Όνειρομένο κήπο έμοιαζε το
δομάτιό της, μυριόχρωμα πλούσια
σε εσώδια και γρώμα, σκόλιασαν
την κομψή φωλιότα, τά λουλου-
δια μέσα σε χρυσάλλινα βάζα.
Λουλουδια, λουλουδια σωρού...

Μά μια μέρα έπρεπε ν' άφισ-
ση το γαλανό της πατριότα της σύ-
ρανό, ή Κρινούλα, για να ζήσει
σε κάποια κούρα του Βορέα. Ήρ-
θαν ό καιρός που πρέπει να χω-
ριστή, ό,τι έλάτρευε. Ό,τι ήταν ή
χαρά της. Ό,τι τις άξιασε μέ-
ρες που πέρασε με τ' άγριο λου-
λουδιών των χωραφιών. με τα τριαν-
τάφυλλα του κήπου της! Μόλις
έφηνε από κοντά τους, με λύπη
τά χωρίζονταν κι' εύχόταν να μπο-
ρούσε να συγκαταστή όλες τις
μυρωμένες πνοές για συντροφιά
στα παγωμένα μέρη.

Μία κατάσπρη έπαιυη, χιτισμέ-
νη σ' ένα ψηλό λόφο, θα ήταν το
σπίτι της. Ένας σκοτεινός, όμι-
χλώδης οφθαλμός, μια βαρειά,
θλιμμένη άερόσφαιρα την έδεχτη-
καν. Κι' ή παγωμένη πνοή που
έβηνόταν από τον κατάψυχρο τό-
πο, διαπέρασε ως τα πιο βαθιά
φυλλοκάρδια της, την Κρινούλα.
Μάταια καρτερούσε μανήλια χιτίδα,
κάποια βλάστηση, ένα λουλούδι
κι' άς ήταν άχρό και δίχως εσώδια.

Σύννεφα πάντα, ξεγυμνωμένα
δέντρα και χιόνι βαθύ κι' άδιαπέ-
ραστο.

Μαρινόταν το δύστυχο λουλου-
διόνο κορίτσι κι' ή δύση της έκανε
κάθε δροσιά. Την άυλη λευκότη
του κήνου, μία γλωμάδα θανά-
του διοδέχτηκε. Κι' ή πνοή από
μέρα σε μέρα λιγότερευε.

Κούνησαν οι γιοιτροί τα σφά-
τους κεφάλια κι' όρόφωνα πρό-
φεραν: Spleen. Κι' οι γονιόι
της με μιν άμυδρή έλπίδα τώρα
άποφασισαν να γυρίσουν στον φω-
τεινό της τοπο. Ή άνοιξη τη
δεχτηκε γλυκιά και μυρωμένη.
Πράσινα τ' άχωράφια κι' άνθο-
στόλιστη ή καμρούλα της. Φαί-
στηκεν ή δύση της, γέλασαν τά
χλωμά χείλια. Μ' άλίμονο! ή στεργή
σπίθα που βαστείονταν άναμμένη,
δεν είχε τη δύναμη να δώσει και-
νούργια πνοή στην ζωούλα που
έφευγε.

Δέν ήταν φέρετρο αυτό που
δέχτηκε μία κρινόλευκη νυφούλα.
Ένα λουλουδιόνο κρεβάτι. Κι'
ούτε τάφος έδέχτηκε τη γλυκιά
νυφούλα. Άμέτρητα λουλουδια
ποικιλόχρωμα ρόδα, μ' βίβες βιο-
λέτιες, λευκοί κήνοι, πόρτοχρωμα
γαρίφαλα την έκάλυψαν όλη.

Μά τ' άνητη γιατί να έβηναν
τάχα κάποιο παράνο μύρο;
Τριανταφυλλένια

ΓΡΑΜΜΗ ΣΤΟ "ΑΓΡΙΟΛΟΓΟΥΔΟ,"

Αριθ. Έγκρ. 16

Αγαπητή μου,

Μόλις τώρα κατορθώνω να σου
γραψω για το βραβείο μας κήπο
που με τόσο δικαιολογημέο για
σε ενδιαφέρο μ' έρωτοσες. Μα
συλλογιέμαι πώς ό,τι κι' ά σου
πώ, πάντα τάναι λίγο. Να φαν-
τασθής πώς τότες τριγυρίζουν
θαυμάσιες δέντροσολιές από
Παχαλιές, Γκιές, Φιλιές, Ρο-
δοδάφνες, που τους κορμ' ύς τους
σφιγγόσεν ένας πυκνόφυλλος
Κισσός, Συχνά τον έπισκέπτομαι,
άφ' ύ μάλιστα κανείς δεν έμπο-
ρ έξαι και για πόρτα του έχει μο-
ναχα ένα Έύλο Άπελέκητο.

Όποιαν έποχή κι' άν πάη κα-
νείς, πάντα μαγεμένους μένει, μά
πιο πολύ, φυσικά, τη Μυροβόλο
Άνοιξη. Καθισμένη στο βελου-
δένο πράσινο χαλί—στη Χλόη—
θαυμάζω τά πολυχρώμα λουλου-
δια: τη Δάλια, την Καμέλια, τη
Μυροσσιτίδα, το Γασμέρι, που γέ-
νουν τά κεφαλάκια τους και στή
έσφρότερη πνοή του Δροσιόρο
Ζέφυρου. Νά και το Ήλιοστέριο,
που μ' όλο το μεγαλόπρεπο χρυ-
σό στεφάνι του, δεν παύει να
στέφεται ευγνώμονα προς τον
Αμυρόν Ήλιο.

Μά και το φθινόπωρο ό κήπος
δεν χάνει τις όμορφιές του. Μι-
ρόρεται νά πατώ σ' ά Εκόσσια
Φύλλα που πέφτουν σ' ή γή όπ'
τό δυνατό Φύσημα τ' Άγέρα,
φθάνει πύδναι στις δέξες ή Κο-
κλαριά και το Χρυσάνθεμο—τό

τόσο άγαπημένο μου Δουλούδι—
και που ξέρω πώς σε λίγο θα φυ-
τρώσθ το Ζουμπούλι κι' ό Νάρ-
κισσος.

Άγάπη ξεχωριστή έχω σε μιν
άπόμνη γωνιά του. Είν' όλη σχε-
πασμένη από όλόδροσο Τριφύλλι
και Πολυτρίχι κι' άνάμεσά τους
ξεπροβαλλει καμαρωτά καμιά
Παπαρούνα ή καμιά Δεπτή
Μαργαρίτα... Όρες ξεγυμναι
σ' αυτόν τον κήπο με την Ψυχή
πλημμυρισμένη από Χαρά και
μόνο προς το Ήλιοβασιέμα,
όταν άρχιζή ό Γρύλλος το μοτό-
το του τραγουδι του, κόβω κανέν'
Άνθόκλαδο ή λίγο Θυμάρι και
φεύγω προσέχοντας μην πιαστώ
σε καμιά Βατομουριά ή μην
άκουμπήσω σε καμιά Τσου-
κνίδα...

Μεγάλη Έλλάς

ΟΙ ΚΑΛΔΙΚΑΝΤΖΑΡΟΙ (1)

Αριθ. Έγκρ. 23

Σιγαλιά! Τίποτα δεν άκούγεται
ή φωνή του γκιώνη που τάραι
την ήνυλα της νύχτας δεν άκοι-
γεται πιά. Τό άκούει το γλυκό
ποι φουσούς πριν από λίγο τρα-
γουδιόστας τραγούδια σα φύλλ
των δέντρων, έπαιψε κι' αυτό. Τ
φργγάρη, άφού περιπλανήθηκε
στον ούρανο, κούφτηκε πω άπ'
τό καταπράσινο βουνό, παύοντα
έτσι να ρίχνη τις άσημένιες το
άκτινες κάτω στη γή. Και τ' ός
περιμένουν να σβύσουν, κουρ-
σμένα άπ' το πολύροδο ταξίδι του.
Τα κυπαρίσσια φαίνονται στο
όριζόντα μαύια καταμυαυα κα-
λυσία σ' άπλώνουν τις άψηλες
τους κορυφές για να δούν κά-
που προσμενον. Τίποτα δεν άκού-
γεται. Κι' ή ό όρακι θαυμάζω
μήθησε και τα πόδια του δ
φλυαρούν. Κι' γώ με τη καρδ
οφ γμένη μεσα σ' αυτή τη η
χία κάτι περιμένω με υή τ
πουν ι τυλιγμένη στον άστροφ
ρεμένο ούρανο.

Μεγάλη Έλλάς

ΟΙ ΚΑΛΔΙΚΑΝΤΖΑΡΟΙ (1)

Αριθ. Έγκρ. 23

Εξω κρύο διαβολέμένο. Φυ-
σούσε ένα ψυχρό βοριάδακι και
περνούσε τραγουδιόστας, έξω άπ'
τά παράθυρα.

Μαζωμένοι γύρω στη στωιά,
άνυπομνούσαμε ν' άρχισή ό παπ-
πούς την ιστορία του.

Μας είχε ύποσχεθ ή ότι άπ'ψε
δεν θά ανε παρμύθι, παρ ά μια
ιστορία ήληθινή.

«Ήμουν τότε, παιδιά μου,—
άρχισε ό παππούς—δέκα χρονών.
Ή πορέα μου, πενήν' έξη σωμα-
θητές μου, ήταν ή «διβολοπα-
ρε» και στο σχολείο και σ' ό
χωριό. Ήταν δωδεκάμερα όαν
τόπο.

Ή μακαρίτισσα ή μητέρα μου
έσ' ομαζε τους λουκουμάδες για να
φάμε και να ρίξη κι' εις του.
καλλικαντζάρους. Πίστευε, βλέ-
πετε, ή καίμενη σε τέτοια προμ-
ματά. Άπεφ όσας με λοιπόν έρε-
σε οι διαβασμένοι, να κάνουμε
κάτι που να ισοδότη στους δικούς
μας πώς δεν ύπορχουν τέτοιοι κύριοι.
Τό άπ'όγειμ ή ό ο το έδοξαμε σε
κρυφοκλήματα. Καταστρώσαμε
τά σχέδιά μας. Νύχτωσε τέλος
πάντων, και καθένας με μιά πρό-
φαση, έφυγε από το σπίτι του
κρύβοντας κάτω άπ' το σακάκι
τιν κι' ένα σεντόνι. Κοντεύουν τά
μεσάνυχτα. Ή μυροδιά του ληιδ
δεν μπορούσε να μάς άφήση ή τυ-
χους. Τυλιχθήκαμε στα σενονια
και πρώτα βγήκαμε στου σπιτιού
μας τό δώμα.

Βγάξουμε κατι άγριες φωνές σάν
οδηλάματα, κι' ή μάνα μου ή
καίμενη, νομίζοντας πώς ήσαν,
όι καλλικαντζάρους, άρχισε να ρί-
χνη λουκουμάδες στο δώμα, ψι-
φρίζοντας τά όρισμένα λόγια.
Πήγαμε στα σπείτια όλης της πα-
ράς...

Την άλλη μέρα στο χωριό, διη-
γούνταν οι μαννάδες μας πώς είδαν

(1) Όλοι ξέρουμε πώς οι δώδεκα μέ-
ρες που μεσολάβην άπό τά Χριστού-
γεννα ως τα Θεοφάνια λέγονται «δω-
δεκά ερα», και παραδένονται πώς κα-
ποιά πνεύματα, που τους δίνουν
αυτό το παράνο όνομα, περιφέρονται
στον κόσμο. Φεύγουν την περιμ
των Θεοφανίων, γιατί φοβούνται τά
«Αγιασμένα νερά».

«Το έξη καλλικαντζάρους ντι-
μένους άσπρη.
Δέν μπορούσαμε να κρατήσωμ
τά γέλια μπροστά στον σοβαρό
τρόπο που τά διηγούντο αυ
και στον τρόμο των άλλων πο
τ' άκουαν.

Τους διηγηθήκαμε τί τους σκα-
ρώσαμε και κόντεψε να τις φάμε.
Βρεθήκαμε εύτυχώς μία που π
τεινε να μάς καταγγείλουν στ
δάσκαλο.

Εκείνος όμως άντι να μάς κτυ-
πήση, άρχισε με άλλο τρόπο
παιδαγωγικώτερο άπ' τον δικό μα
να πολέμη τις προλήψεις. Δέ ξε
τ' άποτέλεσμα της διδασκαλίας
του. Σω μόνο πώς ή μακαρί-
τισσα εξακολουθούσε να ρίχν
κάθε χρόνο λουκουμάδες «για
τη συνήθεια», καθώς έλεγε.

Αθήνη

ΟΡΘΟΣ

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

πέντ' έξη καλλικαντζάρους ντι-
μένους άσπρη.

Δέν μπορούσαμε να κρατήσωμ
τά γέλια μπροστά στον σοβαρό
τρόπο που τά διηγούντο αυ
και στον τρόμο των άλλων πο
τ' άκουαν.

Τους διηγηθήκαμε τί τους σκα-
ρώσαμε και κόντεψε να τις φάμε.
Βρεθήκαμε εύτυχώς μία που π
τεινε να μάς καταγγείλουν στ
δάσκαλο.

Εκείνος όμως άντι να μάς κτυ-
πήση, άρχισε με άλλο τρόπο
παιδαγωγικώτερο άπ' τον δικό μα
να πολέμη τις προλήψεις. Δέ ξε
τ' άποτέλεσμα της διδασκαλίας
του. Σω μόνο πώς ή μακαρί-
τισσα εξακολουθούσε να ρίχν
κάθε χρόνο λουκουμάδες «για
τη συνήθεια», καθώς έλεγε.

Αθήνη

ΟΡΘΟΣ

Αριθ. Έγκρ. 23

Σιγαλιά! Τίποτα δεν άκούγεται
ή φωνή του γκιώνη που τάραι
την ήνυλα της νύχτας δεν άκοι-
γεται πιά. Τό άκούει το γλυκό
ποι φουσούς πριν από λίγο τρα-
γουδιόστας τραγούδια σα φύλλ
των δέντρων, έπαιψε κι' αυτό. Τ
φργγάρη, άφού περιπλανήθηκε
στον ούρανο, κούφτηκε πω άπ'
τό καταπράσινο βουνό, παύοντα
έτσι να ρίχνη τις άσημένιες το
άκτινες κάτω στη γή. Και τ' ός
περιμένουν να σβύσουν, κουρ-
σμένα άπ' το πολύροδο ταξίδι του.
Τα κυπαρίσσια φαίνονται στο
όριζόντα μαύια καταμυαυα κα-
λυσία σ' άπλώνουν τις άψηλες
τους κορυφές για να δούν κά-
που προσμενον. Τίποτα δεν άκού-
γεται. Κι' ή ό όρακι θαυμάζω
μήθησε και τα πόδια του δ
φλυαρούν. Κι' γώ με τη καρδ
οφ γμένη μεσα σ' αυτή τη η
χία κάτι περιμένω με υή τ
πουν ι τυλιγμένη στον άστροφ
ρεμένο ούρανο.

«Ήμουν τότε, παιδιά μου,—
άρχισε ό παππούς—δέκα χρονών.
Ή πορέα μου, πενήν' έξη σωμα-
θητές μου, ήταν ή «διβολοπα-
ρε» και στο σχολείο και σ' ό
χωριό. Ήταν δωδεκάμερα όαν
τόπο.

Ή μακαρίτισσα ή μητέρα μου
έσ' ομαζε τους λουκουμάδες για να
φάμε και να ρίξη κι' εις του.
καλλικαντζάρους. Πίστευε, βλέ-
πετε, ή καίμενη σε τέτοια προμ-
ματά. Άπεφ όσας με λοιπόν έρε-
σε οι διαβασμένοι, να κάνουμε
κάτι που να ισοδότη στους δικούς
μας πώς δεν ύπορχουν τέτοιοι κύριοι.
Τό άπ'όγειμ ή ό ο το έδοξαμε σε
κρυφοκλήματα. Καταστρώσαμε
τά σχέδιά μας. Νύχτωσε τέλος
πάντων, και καθένας με μιά πρό-
φαση, έφυγε από το σπίτι του
κρύβοντας κάτω άπ' το σακάκι
τιν κι' ένα σεντόνι. Κοντεύουν τά
μεσάνυχτα. Ή μυροδιά του ληιδ
δεν μπορούσε να μάς άφήση ή τυ-
χους. Τυλιχθήκαμε στα σενονια
και πρώτα βγήκαμε στου σπιτιού
μας τό δώμα.

Βγάξουμε κατι άγριες φωνές σάν
οδηλάματα, κι' ή μάνα μου ή
καίμενη, νομίζοντας πώς ήσαν,
όι καλλικαντζάρους, άρχισε να ρί-
χνη λουκουμάδες στο δώμα, ψι-
φρίζοντας τά όρισμένα λόγια.
Πήγαμε στα σπείτια όλης της πα-
ράς...

Την άλλη μέρα στο χωριό, διη-
γούνταν οι μαννάδες μας πώς είδαν

(1) Όλοι ξέρουμε πώς οι δώδεκα μέ-
ρες που μεσολάβην άπό τά Χριστού-
γεννα ως τα Θεοφάνια λέγονται «δω-
δεκά ερα», και παραδένονται πώς κα-
ποιά πνεύματα, που τους δίνουν
αυτό το παράνο όνομα, περιφέρονται
στον κόσμο. Φεύγουν την περιμ
των Θεοφανίων, γιατί φοβούνται τά
«Αγιασμένα νερά».

Αθήνη

ΟΡΘΟΣ

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

Αριθ. Έγκρ. 23

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ό μικρός Τακης, βλέποντας
τον Τοτό να πολεμά να βγάλ
ένα φύλλο από τον Ήμεροδελχ
του άδελφού του, του φωνάζει:
— Μή! μή το βγάξης και θά
γίνη σμηρε Τεταρτη!

(Γεγονός)

Ελληνοπούλα της Θράκης

Απορία πολύ δικαιολογημένη:

Ανα: — Ποσων μερών είναι

το γεγάρι;

Ανα: — Δεκαπέντε

Ανα: — Μό με το παλιό Ήμε-

ρολογιο ή με το νέο;

Ανα: — Δεν είναι

Στο Ξενοδοχείο:

— Τι λερωμένη πετσέτα είν' αυ-

τή, μικρή;

Κι' ό μικρός:

— Σ' όντα σκουπιστήκανε μ'

αυτή και καθαρή θέλεις λ' ανα;

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

Ανα: — Δεν είναι

σ' όσους θέλουν νάχουν μία σωστή
ιδέα για τη Δογματολογία μας, είναι
αυτό που έγραψε τελευταία στην
«Αλεξάνδρεια» έκδοσή κ. Άγγε-
λος Κασσιόνης: «Ιστορία της
Νέας Ήλληνικής Δογματολογίας, από
το 1000 μ. Χ. έως το 1900. Συγ-
γραφέας της είναι ό γνωστότατος
λόγιος κ. Άριστος Κεμπάνης—
παλιό Διαπλάσσοπουλο κι' αυτός,—
άποταλει ένα τομο από 160 μεγάλες
σελίδες κι' αναλύει ή αναγράφει
δτι σπου ατο λογο-εχνικό, παζ ή
ποίημα, γράφτηκε στη νεοελληνική,
από τη Βυζαντινή περίοδο ως τα
τέλη του 19' αιώνα. Ό κ. Κεμπ-
άνης άννηγέλλει και Β'

